

RAPPORT
**DN:s granskning av
skogsindustrin:
Vad innehåller den
och vad saknas?**

RAPPORT

DN:s granskning av skogsindustrin: Vad innehåller den och vad saknas?

01 INLEDNING	3
02 ANALYS OCH SLUTSATSER	4
03 DN:S RAPPORTERING	6
04 APPENDIX	15

Rapportförfattare: Ester Hertegård och Mats Olin.

Rapporten är producerad av Näringslivets medieinstitut
med stöd av Skogsindustrierna.

Om Näringslivets medieinstitut

Näringslivets medieinstitut (NMI) ska bidra till kvalitetshöjning i svenska nyhetsmedier genom kritisk granskning och öppen diskussion. Ämnen som NMI bevakar inkluderar saklighet, opartiskhet och pressetik.

Inledning

I DN-podden ”Studio DN” den 25 januari intervjuades DN-journalisten Lisa Röstlund om den just påbörjade granskningen av skogsindustrin. DN har sedan dess publicerat runt 30 artiklar om skogsbruk.

Podden inleds med följande ord:

Svenska staten hugger ner skog i norra Sverige på ett sätt som kan jämföras med skövlingen av Amazonas. Ja, det säger kritiker om den svenska statliga skogsindustrin som också fått årets greenwashing-pris av miljörörelsen.

Det här är inledningen på en flera veckor lång artikelserie, som fortfarande pågår och som enligt DN ”fått enormt genomslag”. Det svenska skogsbruket problematiseras ur en rad perspektiv. Artikelserien kommer i ett läge då den svenska skogen är mer omdebatterad än på länge och då viktiga politiska ställningstaganden snart ska göras. DN:s artikelserie påverkar sannolikt denna process.

NMI har granskat artikelserien: vad innehåller den och vad innehåller den inte?

— — **Analys och slutsatser**

DN har publicerat en ovanligt lång artikelserie med över 100 personer som namngivna källor. I linje med DN:s etiska riktlinjer kan man förvänta sig en allsidig belysning av ett i hög grad komplext och politiskt aktuellt ämne.

Ett grundläggande problem i DN:s granskning av skogsindustrin är att tidningen inte lever upp till sitt eget ideal att spegla alla relevanta perspektiv på viktiga frågor. Snarare är artikelserien ett exempel på motsatsen: trots att den innehåller mängder med referenser och källor, många från forskningen, är den ensidig. Artikelserien utelämnar väsentliga perspektiv som är nödvändiga för en helhetsförståelse.

- När DN använder begreppet "skogsindustrin" skapas en polariserad och alltför förenklad bild av två läger i svenskt skogsbruk: på ena sidan några få mycket stora företag, på andra sidan de som drabbas av de stora bolagens rovdrift. Det är en genomgående gestaltning som återkommer i de flesta av publiceringarna. Men brukarintresset och skogsindustrin i Sverige är betydligt bredare, med över 300 000 enskilda personer som äger skog.
- DN väljer bort viktiga fakta och perspektiv som behövs för en nyanserad förståelse av skogsbruket, miljöintresset och hur samhällsintressets olika mål bäst kan samverka.
- I DN påstås flera gånger att den riktigt gamla skogen minskar i omfattning. DN jämför exempelvis nuläget med läget för cirka 100 år sedan, vilket är missvisande för att beskriva de senaste decenniernas utveckling, i syfte att underbygga sin tes. Ett klart trendbrott skedde vid mitten av 1990-talet

när den nu gällande skogspolitiken infördes med förstärkt naturvård som en huvudkomponent och sedan dess har den gamla skogen ökat, vilket DN avstår från att berätta.

- När det gäller klimatfrågan är DN:s gestaltning att forskningen är delad: det finns ungefär lika mycket stöd för att aktivt skogsbruk är det bästa för klimatet, som det finns för att stoppa skogsbruket. Snarare menar de flesta skogliga forskare att skogsbruk är gynnsamt för klimatet, men det finns skilda slutsatser om vilka metoder som är bäst. DN väljer att inte berätta att de främst ansvariga svenska myndigheterna bedömer att aktivt skogsbruk är bäst för klimatet.
- När det gäller i vilken grad arter hotas av det svenska skogsbruket finns det flera relevanta perspektiv. Avverkning av skogar med höga naturvärden, fragmentering och minskande livsmiljöer för ett antal hotade arter är ett hinder för att nå målet att bevara biologisk mångfald i skogslandskapet. En del menar att skogsbruket redan i hög grad har bidragit till arters utdöende, medan andra menar att högst en enda art i Sverige dött ut på grund av skogsbruk. En del hävdar att det svenska skogsbruket är att likna vid skövlingar i Amazonas, medan andra hävdar att det svenska skogsbruket är bäst i världen på miljöhänsyn. DN väljer att lyfta fram det skogsbrukskritiska perspektivet, och väljer bort den andra sidans argument.

DN skriver exempelvis om den hotade lavskrikan, och länkar till ett dokument som beskriver arten som "nära hotad". DN berättar inte att arten numera är klassad som "livskraftig" i artdatabanken.

- DN väljer att inte alls problematisera den balans som måste uppnås mellan miljöintressen och äganderättsintressen. Ytterligare en aspekt som DN väljer att inte fördjupa är skogens ekonomiska betydelse för Sverige. I DN:s granskning framstår det som om miljöintresset är det enda legitima perspektivet som andra intressen utmanar.
- DN problematiserar att skogsforskningen har nära relationer med skogsindustrin, men berättar inte att detta är konsekvensen av decennier av aktiv forskningspolitik i Sverige som främjar just närmare samarbete mellan näringsliv och forskning.

DN:s rapportering

DN:s löfte till läsarna

DN följer mediernas etiska regler och det är bara i undantagsfall som DN har fällts i Mediernas Etiknämnd. Men DN har utöver dessa regler definierat etiska krav på den egna publiciteten som är hårdare än det medieetiska regelverket kräver, och det formuleras av tidningen till exempel så här:

DN:s nyhetsredaktion arbetar opartiskt – vi tar inte ställning politiskt eller i andra frågor. Det vi publicerar ska vara sant, bekräftat, inte hårdvinklat och präglas av kvalitet och trovärdighet.

Vi undviker att hårdvinkla nyheter och vi tar inte ställning i olika frågor. I stället strävar vi efter att så många sidor som möjligt ska få komma till tals vid en publicering. Är någon utsatt för en granskning ska vederbörande få generöst med utrymme för sina bästa argument.

Angående rapportering om forskning skriver DN att tidningen helst bör kontrollera vad andra forskare kommit fram till, när man rapporterar om en forskningsstudie:

Om tid finns, kontrollera studien med en annan forskare inom ämnet.

De här reglerna är ett slags kvalitetsförklaring från DN, som ett löfte till läsarna. DN lovar att inte hårdvinkla. I DN ska så många sidor som möjligt höras, lovar tidningen.

DN:s gestaltning av skogsbrukets utmaningar

DN har publicerat en stor och ambitiös granskning av skogsindustrin och skogsbruket. I fler än 20 artiklar har olika perspektiv belysts. DN anger runt 100 personer som namngivna källor. Det refereras till fler än 30 forskare.

DN säger sig granska "Skogsindustrin", men en hel del av innehållet handlar om skogsbruket generellt, exempelvis dess klimatpåverkan och olika metoder för skogsbruk. En fråga är om skogen ska brukas över huvud taget. Ett antal stora skogsbolag kritiserar och de får också bemöta kritiken.

I det material som NMI har analyserat har vi valt att inkludera nyhets- och kulturartiklar om skogsbruk som publicerats under tiden för DN:s artikelserie, men som DN har valt att inte inkludera under samlingsrubriken "DN granskar skogsindustrin". Skälet till det är att få en så heltäckande bild som möjligt av hur DN har gestaltat de skogliga frågorna under perioden.

Analysen av materialet har genomförts utifrån gestaltningsteori. Den utgår ifrån att journalistiken genom att presentera olika problem, eller "gestaltningar", ramar in nyhetens relevans och därmed styr hur publiken uppfattar ämnet. Gestaltningsteori är en vanligt förekommande metod inom medieforskningen. Gestaltningsteori har också likheter med idén om "problemformuleringsprivilegiet", som också handlar om att definitionen av vad som är ett relevant problem styr människors tänkande kring samhällsfrågor. Teorin belyser också journalistikens roll i att välja, men också välja bort, aspekter av olika ämnen. För en mer ingående diskussion om gestaltningsteori, se gärna medieforskaren Jesper Strömbecks *Makt, medier och samhälle: en introduktion till politisk kommunikation* (2014).

NMI har undersökt hur vissa utmaningar i skogsbruket gestaltas. Vi har också ställt oss frågan: vilka relevanta gestaltningar saknas eller ges minimalt utrymme?

Den gamla skogen

En av de mest omdiskuterade frågorna är "den gamla skogen", det vill säga skog som stått obrukad under lång tid och/eller innehåller en stor mängd gamla träd. Vissa arter återfinns bara i gammal skog. Är den gamla skogen på väg att försvinna, eller ökar den i omfattning? Här förekommer oförenliga uppgifter i debatten som pekar åt än det ena och än det andra hållet.

Det förekommer en rad begrepp, exempelvis "naturskog", "gammelskog" eller "urskog" som är mer eller mindre väldefinierade, men inte avspeglar etablerad officiell svensk eller internationell terminologi.

FN/FAO använder följande definitioner som kategorier inom "skog":

"Naturligt förnygrade skogar" som i Sverige i huvudsak är brukade, med underkategorin "Primary forest" för skog som inte är synligt påverkad av människan och där ekosystemtjänster bedöms inte vara störda. 8% av Sveriges skog klassas som Primary forest;

”Planterade skogar” med underkategorin ”plantation forest” (plantageskogar) för likåldrig skog med en eller två trädarter i regelbundna rader (se vidare nedan).

DN har publicerat flera uppgifter som säger att den gamla skogen är hotad:

Exempel 1 (19/1): Ingress: ”De varnar för att gammal naturskog är på väg att försvinna.”

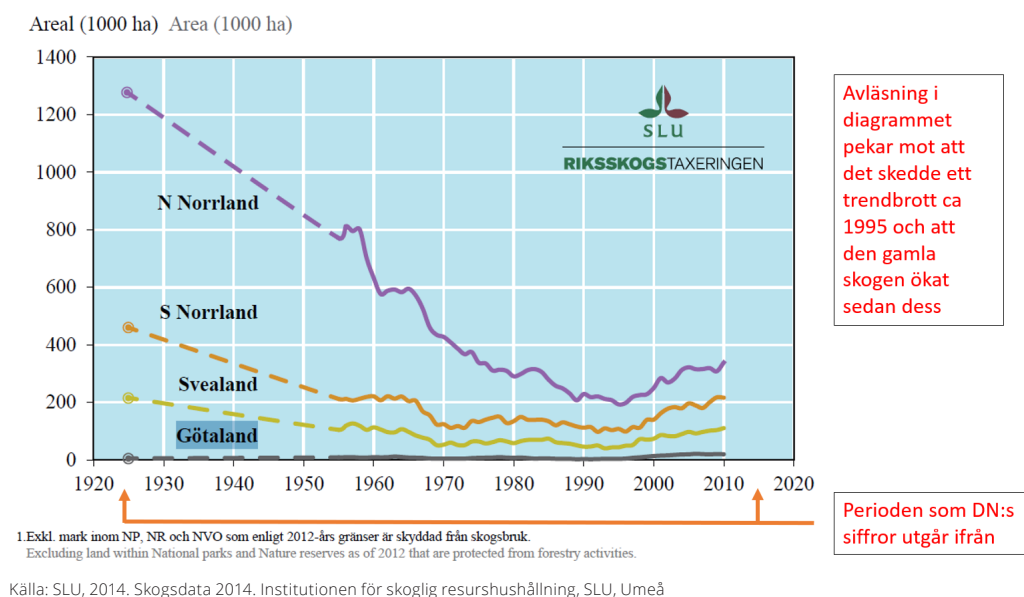
Exempel 2 (19/1): Björn Mildh, miljöaktivist och pensionerad barnläkare: ”Om det fortsätter som under de åren som jag varit med, slutar det snart med att den enda naturskog som finns kvar kommer att vara reservat – resten blir plantage.”

Exempel 3 (18/1): Johanna Nilsson, Naturskyddsföreningen Norrbotten: ”Läget är akut och avverkningen av de gamla skogarna måste stoppas.”

Exempel 4 (18/1): I faktaruta: ”Andelen skogsareal med riktigt gammal skog, över 160 år, har halverats från 10 procent 1926 till 5 procent 2017.”

Areal produktiv skogsmark¹ >160 år. 1923-2012.

Area of productive forest land¹ >160 years. 1923-2012

DN har däremot inte en enda gång givit plats åt den forskning som visar att den gamla skogen har ökat sedan 1990-talet.

Ett färskt exempel som är relevant är forskarna Mats Hannertz och Per Simonssons studie som visar att den gamla skogen ökar, och då använder de definitionen på gammal skog från miljömålet Levande skogar (äldre än 120–140

år).

Sedan 1990- talet har mängden död ved nästan tredubblats, volymen grova lövträd fyrdubblats och arealen gammal skog ökat med 80 procent.

Arealen gammal skog på produktiv skogsmark har ökat från cirka 1 miljon i början av 1990-talet till 1,8 miljoner hektar i den skog som ligger utanför skyddade områden. Om även dessa räknas in har arealen ökat till 2,3 miljoner hektar. Data från sverigesmiljomal.se.

Man kan naturligtvis diskutera olika sätt att mäta och olika slutsatser tyngd, men klart är att DN enbart har låtit den ena sidan i en viktig diskussion komma till tals. Det är allt annat än opartiskt, och den som läser DN får en onyanserad och kanske felaktig bild av den gamla skogen i Sverige.

Skoglig forskning

DN har lyft fram flera röster som problematiserar att forskare och skogsindustrin har nära relationer. Det formuleras till exempel (5/2) i en ingress:

Hon (Skogsforsk vd) är en av flera framstående skogsforskningsprofiler med täta kopplingar till skogsbolag, visar DN:s granskning.

DN problematiserar i fler artiklar nära relationer mellan forskare och näringsliv, vilket förstås kan vara motiverat.

Men ett annat perspektiv är att det är högst naturligt och positivt med nära relationer mellan forskare och näringslivet. Det perspektivet förekommer visserligen i DN:s artikelserie, när personer bemöter DN:s kritiska frågor.

Det som inte framkommer i DN:s rapportering är att vikten av nära kontakter mellan näringsliv och forskning är något som regeringen och myndigheter understryker och på olika sätt främjar. Regeringen lyfter som främsta prioritering fram samverkan mellan bland annat näringsliv och forskning i den nyligen framlagda forskningspropositionen.

Regeringen uttrycker sig på följande vis:

Samverkansprogrammen samlar näringsliv, akademi, civila samhället och offentliga aktörer för att gemensamt prioritera vad som behöver göras för att möta utmaningarna inom dessa fyra teman.

Att regeringen så tydligt pekar ut nära samverkan mellan forskare och företag är inget som DN överhuvudtaget berör i artikelserien, trots att flera artiklar handlar om att problematisera relationer mellan forskare och företag, och lyfter fram röster som menar att de är för nära. Flera av de forskare som DN använder som källor har nära band till organisationer som bedriver lobbying mot skogsbruk. Dessa kopplingar nämns inte i DN:s artiklar.

Äganderätten

Inte en enda gång lyfter DN fram hur avvägningen mellan naturskyddsvärden och äganderätt ska balanseras. I DN skildras en konflikt mellan några få stora bolag å ena sidan och alla andra å andra sidan (miljörörelse, små skogsägare, samer, turistnäring m fl). I DN:s värld leder företagens vinstintresse till rovdrift.

Det här är en bild av skogsfrågorna som är alltför förenklad, och som inte ger en rättvisande bild av skogsbruket.

I Sverige finns cirka 320 000 personer som äger skog. Enskilda skogsägare är i många fall organiserade i föreningar, exempelvis Södra (53 000 medlemmar), Mellanskog (26 000 medlemmar) och Norra Skogsägarna (27 000 medlemmar). De är alla tre medlemmar direkt eller via bolag i branschföreningen Skogsindustrierna.

Ett vanligt motiv att äga skog är att det är en naturlig del av att bruka jorden där man bor och verkar, ett annat att det är ett sätt att spara pengar, till exempel till pensionen. För att skogen ska bevara sitt ekonomiska värde måste den kunna brukas, annars blir den ekonomiskt värdelös, anser många skogsägare. Det gäller givetvis såväl enskilda personer som större företag.

När staten väger äganderätten mot bevarandebäret i skogen, och exempelvis bestämmer att skog ska skyddas, så är det ett ingrepp i äganderätten. En inskränkning av äganderätten måste ske på ett förutsägbart och rättssäkert sätt och ägaren måste få marknadsmässigt betalt för att avstå från att bruka sin skog.

Det är högst relevant att beskriva miljöintresset och bevarandebäret i skogen. Men i och med att DN inte lyfter fram äganderättsperspektivet blir beskrivningen ofullständig. Det ger en skev bild av verkligheten, som är starkt polariserande, och som gör att läsaren inte ges möjlighet att förstå helheten. En helhetsbild är nödvändig för en väl avvägd bedömning som kan ligga till grund för åsikter om vad som är relevanta problem och rimliga åtgärder.

Samhällsekonomi

Av svensk industris totala sysselsättning, export, omsättning och förädlingsvärde svarar skogsindustrin för 9–12 procent. Skogsindustrin ger direkt arbete åt

70 000 personer i Sverige. I flera län svarar skogsindustrin för 20 procent eller mer av industrisysselsättningen.

Skogsindustrin är med andra ord viktig för Sveriges välbefinnande. Beslut om att inte bruka skog minskar skogsbrukets välbefinnandesskapande och minskar det ekonomiska värdet på skogstillgångarna, vilket behöver vägas in när skogen diskuteras. Avvägningen kan inte göras utan att se helheten: ekonomi, miljö och andra faktorer. Men DN skildrar inte det ekonomiska perspektivet. Inte en enda gång fördjupar sig DN:s journalister i frågan om att skogsbruk handlar om en avvägning mellan bland annat ekonomiska värden för enskilda och för samhället, och skydd av natur.

Ordet "plantage"

DN har använt begreppet "plantage" om den svenska skogen flera gånger. Det används som ett sätt att beskriva skogar som inte liknar vad man i allmänhet menar med skog, utan något som är en industriell plantering. Skogsbrukets hårdaste kritiker brukar använda begreppet för att spetsa till beskrivningen av svensk skog.

Användningen av "plantage" ter sig på olika sätt i DN:s rapportering:

Exempel 1: "All skog kommer att bli plantage" (rubrik 25/1)

Exempel 2: I podden "Studio DN" kallar Lisa Röstellund brukad skog för "plantage" två gånger: (6:00) "Så ser det inte ut. I allt högre utsträckning omvandlas sådan skog till plantage." (7:20)

Exempel 3: Riksdagsledamoten Elin Segerlind (V) citeras (27/1): "Vi har snart ersatt vår produktiva skog med trädplantage..."

Exempel 4: Björn Mildh, pensionerad barnläkare citeras (25/1): "Om det fortsätter som under de åren som jag varit med, slutar det snart med att den enda naturskog som finns kvar kommer att vara reservat – resten blir plantage."

FN/FAO har definierat skogsplantage på följande vis:

PLANTATION FOREST

- *Planted Forest that is intensively managed and meet ALL the following criteria at planting and stand maturity: one or two species, even age class, and regular spacing. Explanatory notes 1. Specifically includes: short rotation plantation for wood, fibre and energy. 2. Specifically excludes:*

forest planted for protection or ecosystem restoration. 3. Specifically excludes: Forest established through planting or seeding which at stand maturity resembles or will resemble naturally regenerating forest.

Endast 1.4% av Sveriges skogar klassas som plantageskog enligt svensk officiell rapportering till FAO. Noteras bör också att termen "plantage" normalt avser områden med fleråriga jordbruksgrödor, normalt i tropikerna.

Att använda begreppet "plantage" om den brukade svenska skogen är därmed inte en korrekt beskrivning. Trots det använder alltså DN begreppet frekvent.

Biologisk mångfald

DN har publicerat uppgifter som pekar mot att arter hotas på grund av skogsbruk.

Exempel 1: I DN-podden den 25 januari, med rubriken "Skogen kalavverkas på ett sätt som inte skett tidigare" ställs en fråga om fakta till reportern Lisa Röstlund:

Går det egentligen att svara på vem som har rätt? Det är ju väldigt mycket olika uppgifter från båda sidor i debatten.

Lisa Röstlund svarar:

Det är ju inte min uppgift som reporter att avgöra vem som har rätt. Jag lägger fram argument från båda sidor. Men faktum är att den biologiska mångfalden minskar i hela världen.

Exempel 2 (25/1): Rubrik till faktaruta: "Biologisk mångfald minskar i skogen"

Exempel 3 (24/1): I en faktaruta sägs att "Livsmiljöer för flera arter i skogen fortsätter att fragmenteras och helt försvinna.", med hänvisning till Naturvårdsverket.

Vad Naturvårdsverket skriver är: "För att bevara skogens biologiska mångfald krävs åtgärder för att motverka fragmentering och förlust av livsmiljöer." På Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens seminarium den 7 december 2020 hävdades att endast en art har dött ut på grund av skogsbruk i Sverige de senaste 30 åren.

En DN-artikel handlar om lavskrikan och att en avverkning har skett i strid med gällande skyddsregler för arten. DN-artikeln ger bilden av en hotad fågelart. Men frågan är hur bedömningen egentligen ser ut. DN hänvisar till Skogsvårdslagen och länkar till ett dokument från Skogsstyrelsen från 2017 som anger att

lavskrikan klassificerades som NT (Nationellt nära hotad) 2010. Däremot sedan 2015 är arten klassad som "livskraftig" i artdatabanken.

Klimatfrågan och den skogliga värdekedjan

En artikel behandlar skogens klimatpåverkan, där vissa forskare menar att det bästa för klimatet är att bruka skogen och andra att låta skogen vara obrukad. Så här beskriver DN skillnaden:

Vissa forskare är utöver klimatet inriktade på ekologi och biologisk mångfald, och deras slutsatser är i linje med miljörelsens: spara skogen. Andra forskare är förutom klimatet inriktade på ökad effektivitet inom skogsbruket, och deras slutsatser är mer i linje med skogsnäringens: öka skogsbruket.

Skiljelinjen går mellan dem som anser att naturen i större utsträckning bör lämnas ifred, och de som tror mer på tekniska lösningar.

I DN:s beskrivning framstår det som om de forskare som förordar mer skogsbruk inte egentligen gör det för klimatets skull, utan snarare för att gynna skogsnäringen. Det är en missvisande beskrivning. De här forskarna menar att skogen binder som mest koldioxid när den växer, och skog som brukas växer mer än skog som lämnats.

De närmast berörda myndigheterna (Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen) verkar ha uppfattningen att skogen bidrar som mest till klimatarbetet när den brukas¹, men detta är inget som DN berör.

Skogens potential som insatsvara i nya sammanhang berörs inte heller i DN-granskningen. Under den undersökta perioden har DN dock publicerat ett par artiklar som inte uttryckligen ingår i DN:s granskning, men som tar upp relevanta skogsfrågor kopplade till nya användningsområden. Det handlar dels om en artikel om husbyggande, som lyfter fram att hus byggda i trä har betydelse för klimatet:

Ett trähus stoppar inga klimatförändringar. Men många hus av trä kan bidra till drastiskt minskade koldioxidutsläpp, skriver DN.

En annan artikel handlar om tillverkning av textilfibrer av träråvara, som enligt artikeln skulle ha stora positiva miljöeffekter. De här två artiklarna väljer dock DN att inte inkludera i sin "granskning av skogsindustrin" trots att de bidrar till en breddad bild och ökad förståelse för skogsindustrin.

1. <http://naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Klimat/Klimatneutralt-Sverige/Skogen/> och <https://www.skogsstyrelsen.se/miljo-och-klimat/skog-och-klimat/skogens-roll-for-klimatet/>

Appendix

DN:artiklar om skogsbruk sedan 18 januari

1. Skogsbolagen bryter mot egna miljöregler men behåller certifikat

<https://www.dn.se/sverige/skogsbolagen-bryter-mot-egna-miljoregler-men-behaller-certifikat/>

Publicerad 2021-01-18

Gestaltning: Flera brott mot miljöregler – men ingen åtgärd. Greenwashing.

Gestaltning: Certifieringen fungerar inte.

Bemötande: FSC-systemet underkänns, men bemötande saknas. "Skenbemötande" Lena svarar bara i slutet och inte på den 'mesta' kritiken.

Källor:

Malin Sahlin, Naturskyddsföreningen

Sten B Nilsson, tidigare SLU, forskare

Olof Johansson, Sveaskog

Leif Lundberg, ordförande Sameby

Per Wiggo Richardsson, DNV IL presschef

Lena Dahl, sverigechef FSC.

2. Sveaskogs vd får sluta med omedelbar verkan

<https://www.dn.se/sverige/sveaskogs-vd-far-sluta-med-omedelbar-verkan/>

Publicerad 2021-01-18

Gestaltning: Skogsbrukskritik från Samebyar med flera ledde till att vd får sparken

Källor:

Hannelene Arvonen, Sveaskog

Eva Färnstrand, Sveaskog

3. Deras foton visar svenska avverkningen av naturskog

<https://www.dn.se/sverige/deras-foton-visar-svensk-avverkning-all-skog-kommer-bli-plantage/>

Publicerad 2021-01-21

Gestaltning: Gammal naturskog är på väg att försvinna. Det är orsaken till hot mot arter.

Gestaltning: Foton bevisar att det finns enorma kalhyggen

Gestaltning: Uttalanden från Skogsstyrelsen och agerande av bolagen är hyckleri.

Gestaltning: Svenskt skogsbruk kan jämföras med Amazonas

Gestaltning: Man måste tvinga Sveaskog/skogsindustrin att testa nya metoder

Källor:

Lena Gustafsson: SLU

Herman Sundqvist: Skogsstyrelsen

Björn Mildh: Naturskyddsföreningen

Markus Westberg: Fotograf (?). Även aktivist <https://www.skogsmissbruket.org/about>

Olof Johansson, Sveaskog

4. Lövin pressad i riksdagen efter DN:s skogsgranskning

<https://www.dn.se/sverige/lovin-pressad-i-riksdagen-efter-dn-s-skogsgranskning/>

Publicerad 2021-01-22

Klimat- och miljöministern har svarat på fråga i riksdagen ställd av V angående att Sveaskog avverkat gammal skog i Norrbotten.

Gestaltning: ministern pressad, mp-splittrat i frågan.

Källor:

Isabella Lövin

Elin Segerlind, v
Rebecka Le Moine, mp

5. Allt färre skogsavverkningar kontrolleras på plats

<https://www.dn.se/sverige/allt-farre-avverkningar-kontrolleras-pa-plats-av-skogsstyrelsen/>

Publicerad 2021-01-25

Myndigheten som är ansvarig för att se till att skog med höga naturvärden inte avverkas kontrollerar inte allt.

Gestaltning: 'Bristande myndighetstillsyn'. Skogsstyrelsen kontrollerar för slarvigt.

Gestaltning: Ett hot mot biologisk mångfald att kontrollera för dåligt.

Gestaltning: Skogsstyrelsen har inte vetenskaplig backning för att göra drönar-kontroller istället för besök i person.

Bemötande: Skogsstyrelsens generaldirektör Herman Sundqvist bemöter problematiseringen med att myndigheten effektiviserat sina kontroller med hjälp av bland annat drönare.

Fråga: Pekar DN på ett relevant problem? Har Skogsstyrelsen fått svara på detta på ett adekvat sätt?

Fråga: Hur passar denna artikel in i "DN granskar skogsindustrin"? Insinueras att industrin inte vill att deras avverkningssanmälningar ska granskas?

Källor:

Tord Snäll, professor i ekologi vid SLU

Åsa Lundberg, ansvarig för utveckling av tillsynen hos Skogsstyrelsen

Herman Sundqvist, Skogsstyrelsens generaldirektör

Lena Gustafsson, Professor emeritus vid SLU

6. Studio DN 25 januari: "Skogen kalavverkas på ett sätt som inte skett tidigare"

<https://www.dn.se/sverige/studio-dn-25-januari-skogen-kalavverkas-pa-ett-satt-som-inte-skett-tidigare/>

Publicerad 2021-01-25

Gestaltning: Situationen i skogen, klimatet, samerna och miljön tar stryk när gammal skog huggs ner.

Gestaltning: Biologiska mångfalden minskar i hela världen, Sverige inget undantag, många arter i den svenska skogen är hotade.

Gestaltning: "Många" menar att målet om vinst i Sveaskog inte går ihop med målen om levande skogar.

Gestaltning: Samma skövling i norra Sverige som i Amazonas. Ursprungsbefolkningen och biologisk mångfald lidande.

"Sedan 1950 har 60% av den svenska skogen kalhuggits"

Källor:

Lisa Röstlund, journalist och författare till serien "DN granskar skogsindustrin"

Brita-Stina Sjögo

Lars Malmström

Olof Johansson

7. Samer, turismföretag och miljörelsen kritiserar Sveaskogs avverkningar

<https://www.dn.se/sverige/samer-turismforetag-och-miljorelsen-kritiserar-sveaskogs-avverkningar/>

Publicerad 2021-01-25

Gestaltning: Allt mer gammal skog (som ej är planterad) avverkas (i "Norrländ").

Gestaltning: Den svenska skogen minskar (övergripande gestaltning eftersom det inte nämns att skogen ökar)

Gestaltning: Skogsbruk ger mer CO₂-utsläpp än att bevara urskog. Samtidigt att skogsbolagen vill ha tät skog, och då kan inte laven överleva.

Gestaltning: Konflikt mellan samebyarna och Sveaskog. "Samråd" en chimär. Sveaskogs jurister tror inte att samerna har urminnes hävd.

Gestaltning: Samma skövling som Bolsonaro i Amazonas.

Bemötande: Saknas bemötande på påståendet att avverkningarna hotar biologisk mångfald

Källor:

Katarina Sevä, Tomas Sevä, Nina Jannok, renskötare, same

Per Sandström, SLU

Johanna Nilsson, Naturskyddsföreningen Norrbotten

Göran Englund, Umeå universitet

Olof Johansson, Sveaskog

Lars Malmström, turistföretagare

8. Klimatet – frågan som splittrar den svenska skogsforskningen

<https://www.dn.se/sverige/klimatet-fragan-som-splittrar-den-svenska-skogsforskningen/>

Publicerad 2021-02-04

Gestaltning: Det pågår en konflikt angående hur skogen maxar sin "klimatnytta". Bevara eller bruka. Bland de som borde kunna frågan bäst; skogsforskarna.

Bemötande: Jämnt fördelat i förespråkare för/mot skogsbruk

Källor:

Gustaf Egnell, forskar om biomassa vid SLU

Göran Örlander, tidigare professor i skogsskötsel

Tomas Lundmark, professor vid institutionen för skogens ekologi och skötsel, SLU

Hans Petersson, prefekt vid institutionen för skoglig resurshushållning, SLU

Tord Snäll, professor i ekologi vid SLU

Göran Englund, professor i ekologi och miljövetenskap, Umeå universitet

Erik Westerholm, Professor emeritus som forskar på skog och klimat, SLU

Mikael Karlsson, docent i miljövetenskap vid KTH, ledamot i Skogsstyrelsen

Bengt-Gunnar Jonsson, professor vid institutionen för naturvetenskap vid Mittuniversitetet

Thomas Hahn, docent i samhällsvetenskaplig miljöforskning/ekologisk ekonomi vid Stockholm Resilience center, Stockholms universitet

Rolf Björheden, Seniorforskare vid skogforsk och professor i skogsteknik

Anders Lindroth, "Lundaprofessor"

Markku Rummukainen, professor i klimatologi och Sveriges representant i IPCC

Harry Frank, Kungliga vetenskapsakademiens energiutskott

9. Sveaskog avverkade skog med skyddad fågelart

<https://www.dn.se/sverige/sveaskog-avverkade-skog-med-skyddad-fagelart/>

Publicerad 2021-02-05

Gestaltning: En statlig myndighet (Skogsstyrelsen) har missat att göra tillsynsbesök inför avverkning av ett statligt skogsbolag (Sveaskog).

Gestaltning: Skog som innehåller individer av en känslig art (Lavskrika) har avverkats.

Bemötande: Sveaskogs naturvårdschef Peter Bergman har fått bemöta. Charlotta Ryd, Skogsstyrelsen

Källor:

Peter Bergman, Sveaskogs naturvårdschef

Charlotta Ryd, Skogsstyrelsen

10. Skogsforskningschef avlönad av Europas största skogsbolag

<https://www.dn.se/sverige/skogsforskningschef-avlönad-av-europas-storsta-skogsbolag/>

Publicerad 2021-02-05

Gestaltning: Näringslivet nästlar in sig i en akademi som ska vara oberoende

Gestaltning: Forskning om skogen "köps" genom att vissa forskare har styrelseuppdrag i privata bolag. Det hotar akademins autonomi.

Gestaltning: Mycket pengar är involverade. Exakta belopp skrivs ut.

Källor:

Carl Svernlöv, advokat på Baker McKenzie

Charlotte Bengtsson, VD Skogforsk

Tomas Lundmark, professor vid institutionen för skogens ekologi och skötsel, SLU

Annika Nordin, professor i skoglig ekologi, SLU

Maria Knutson Wedel, Rektor, SLU

Erik Westholm, professor emeritus vid institutionen för stad och land, SLU

Göran Englund, professor i ekologi och miljövetenskap vid Umeå Universitet

Åsa Kasimir, institutionen för geovetenskaper, Göteborgs universitet

Pelle Gemmel, professor emeritus i skogsskötsel, SLU

Thomas Hahn, docent vid Stockholm resilience center

Bengt Brulde, ordförande i Vetenskapsrådets expertgrupp

Johan Kuylenstierna, Adjungerad professor Stockholms Universitet

Jonas Fridman, chef för SLU:s riksskogstaxering

Peter Holmgren, konsult

11. Stort skogsbolag delar lokaler med SLU

<https://www.dn.se/sverige/stort-skogsbolag-delar-lokaler-med-slu/>

Publicerad 2021-02-05

Gestaltning: Näringslivet påverkar akademien som ska vara oberoende

Källor:

Per Olofsson, direktör för SLU:s skogsfakultet

Björn Lyngfelt, kommunikationsdirektör vid SCA Skog

Annika Nordin, professor i skoglig ekologi, numera Stora Enso

3 anonyma forskare

12. Forskare: "Skogsindustrin styrde vår forskning"

<https://www.dn.se/sverige/forskare-skogsindustrin-styrde-var-forskning/>

Publicerad 2021-02-06

Gestaltning: Ett stort forskningsinstitut hade nära kopplingar till näringslivet.

Bemötande: Annika Nordin får bemöta att forskningsinstitutet Future forests skulle vara styrt av industrin.

Källor:

Erik Westerholm, professor emeritus vid institutionen för stad och land, SLU

Jon Moen, prefekt institutionen för ekologi, miljö och geovetenskap vid Umeå universitet.

Annika Nordin, professor i skoglig ekologi, före detta chef på Future forests, numera Stora Enso

Ola Engelman, docent, före detta vd för Mistras

13. Stenevi och Bolund vill skydda dubbelt så mycket skog

<https://www.dn.se/sverige/stenevi-och-bolund-vill-skydda-dubbelt-sa-mycket-skog/>

Publicerad 2021-02-08

Gestaltning: Miljöpartiet vill rädda skogen.

Per Bolund: "Men som markägare kan man inte ha rätt att göra vad man vill med den mark man förvaltar" Här saknas äganderättsperspektivet i en kritisk motfråga.

Bemötande: Varken Sveaskog eller Centerpartiet får bemöta det negativa som sägs riktat mot dem. (De förekommer i separat artikel nr.14)

Källor:

Per Bolund och Märta Stenevi, båda språkrör för Miljöpartiet

14. Centern: Målet för skyddad skog är uppnått

<https://www.dn.se/sverige/centern-malet-for-skyddad-skog-ar-uppnatt/>

Publicerad 2021-02-08

Gestaltning: Viljan att skydda mer skog stöter på motstånd från Centerpartiet. Politisk oenighet kring hur mycket som ska skyddas.

Bemötande: Representant från Centern (Peter Helander) får bemöta ett tidigare utspel av Miljöpartiet om att mer skog bör skyddas.

Saknas: Information om vilket mål det är som åsyftas i rubriken. Hur kan man mäta uppfyllelsen av målet så olika?

Källor:

Peter Helander, Centerpartiets talesperson i skogspolitik

15. Forskare uppmanar USA och EU: Sluta stödja biobränslen

<https://www.dn.se/sverige/forskare-uppmanar-usa-och-eu-sluta-stodja-biobranslen/>

Publicerad 2021-02-11

Gestaltning: Biobränslen från skogen bör inte klassas som klimatvänliga pga tidsperspektivet med återväxt. (Inspel inför revision av EU:s direktiv om förnybar energi)

Bemötande: Kjell Andersson får bemöta men ett av de tyngsta argumenten (att biomassan som bränns från skogen i princip enbart är restprodukter) nämns bara kort i faktaruta i slutet.

Källor:

Stefan Wirsén, docent i miljö- och resursanalys av jordbrukssystem vid Chalmers tekniska högskola

Michael Norton, chef för miljöprogrammet på EASAC

Christina Moberg, professor emeritus i organisk kemi vid Kungliga tekniska högskolan, KTH

Kjell Andersson, näringspolitisk chef på Svenska bioenergiföreningen, Svebio

16. Ny miljödom ger allmänheten rätt att överklaga avverkning

<https://www.dn.se/sverige/ny-miljodom-ger-allmanheten-ratt-att-overklaga-avverkning/>

Publicerad 2021-02-18

Gestaltning: Rättvisa skipas genom att "allmänheten nu får större makt i skogsbruket"

Gestaltning: Föreningen Skydda skogen jämföras med "allmänheten"

Källor:

Björn Lyngfelt, SCA:s kommunikationsdirektör

Lina Burnelius, projektledare och internationell koordinator för Skydda Skogen

17. Ikea och H&M satsar stort på textilier från träd

<https://www.dn.se/ekonomi/ikea-och-h-m-satsar-stort-pa-textilier-fran-trad/>

Publicerad 2021-02-25

Gestaltning: Sverige är i framkant med att ta fram råvarumaterial från skogen.

Gestaltning: Trä blir mer miljö- och klimatvänliga textilier än både bomull och syntetiska material.

Bemötande: I princip inga kritiska frågor.

Källor:

Lars Stigsson, civilingenjör

Sigrid Barnekow, vd för Tree to textile

Nils-Krister Persson docent på Textilhögskolan i Borås

Roxana Barbieru, chef för nya affärer och samarbeten inom biomaterial, Stora Enso
 Annica Karlsson, Innovation Ventures manager, Inter Ikea
 Joel Ankarberg, chef strategi och transformation på H&M

18."Om skogen" sjunger de gamla trädens sång

<https://www.dn.se/kultur/om-skogen-sjunger-de-gamla-tradens-sang/>

Publicerad 2021-02-25

Gestaltning: Filmrecension, kopplar samman gransknings-reportageserien med filmen Om skogen.

Källa:

Helena Lindblad (recensent DN)

19.Klimatsmart träbyggande kommer starkt i Stockholm

<https://www.dn.se/kultur/klimatsmart-trabyggande-kommer-starkt-i-stockholm/>

Publicerad 2021-03-03

Gestaltning: Att bygga hus i trä är ett mycket bra alternativ för miljö och klimat och även rent byggnadstekniskt.

Bemötande: Inga kritiska frågor om träråvarans ursprung.

Källor:

Susanne Rudenstam, chef för Sveriges Träbyggnadskansli.

Henric Munde, chefsarkitekt på träbyggnadsföretaget Lindbäcks i Piteå

Josef Eder, General Architecture

20.EU-dom skärper skydd av arter

<https://www.dn.se/sverige/eu-dom-skarper-skydd-av-arter/>

Publicerad 2021-03-04

Gestaltning: EU-dom kan göra att fler skogsavverkningar måste stoppas av skogsstyrelsen.

Källor:

Josia Hort, miljöjurist på Naturskyddsföreningen

Cecilia Hedman, chefsjurist på Skogsstyrelsen

Jan Darpö, professor emeritus i miljö rätt vid Uppsala universitet

(Catrine Nylén, länsjurist i Västra Götaland vill inte kommentera domen. DN söker Härryda kommun.)

21.Stefan Edman: Så ska det gröna guldets hanteras – för klimatets skull

<https://www.dn.se/kultur/stefan-edman-sa-ska-det-grona-guldet-hanteras-for-klimatets-skull/>

Publicerad 2021-03-08

Gestaltning: Kulturdebatt. Skogen behöver bevaras i större utsträckning.

Källor:

Stefan Edman, biolog och författare

22.Skogsbolagens berättelse om skogen – lobby för 150 miljoner

<https://www.dn.se/sverige/skogsbolagens-berattelse-om-skogen-lobby-for-150-miljoner/>

Publicerad 2021-03-08

Gestaltning: Mycket pengar går till lobbyverksamhet för brukande av skogen.

Källor:

Carina Håkansson, avgående vd för Skogsindustrierna och avgående ordförande för Svensk Skogskommunikation

Theresa von Hofsten, Projektledare Skogen

Leif Öster, Skogsägare och naturturismföretagare

C:s skogspolitiska talesperson Peter Helander

MP:s talesperson för biologisk mångfald, Rebecka Le Moine

Daniel Naurin är professor i statsvetenskap vid Oslo och Göteborgs universitet

23.Tidigare miljöministern lobbar nu för att lätta på miljölagar

<https://www.dn.se/sverige/tidigare-miljoministern-vill-gora-avverkningskartor-hemliga/>

Publicerad 2021-03-08

Gestaltning: När man jobbar inom skogsindustrin/är skogsägare bryr man sig mindre om miljö och mer om äganderätten.

Gestaltning: Miljöministrar som förutser att de sedan ska bli lobbyister driver politik som gynnar skogsindustrin.

Bemötande: DN har sökt Lena Ek som avböjer intervju.

Källor:

Daniel Naurin, professor i statsvetenskap vid Oslo och Göteborgs Universitet

Leif Öster, mångårig informationschef och kommunikatör inom skogsnäringen och expert vid skogsutredningen

Herman Sundqvist, Skogsstyrelsens generaldirektör

24.Därför kan skog utan kalhyggen gynna miljö och ekonomi

<https://www.dn.se/sverige/darfor-kan-skog-utan-kalhyggen-gynna-miljo-och-ekonomi/>

Publicerad 2021-03-14

Gestaltning: Bättre med skogsavverkningsmetoder där stora ytor inte huggs samtidigt.

Citat: "Skogsnäringen försöker lura privata skogsägare och alla att tro att det man gör – kalhyggen – är det enda rätta" Leif Öster

Bemötande: Skogsbolaget Holmen och SCA har kommenterat via mail.

Källor:

Leif Öster, expert i statliga skogsutredningen

Johan Sonesson, docent vid Skogforsk

Tomas Lundmark, professor i skoglig skötsel vid Sveriges lantbruksuniversitet

Achim Grelle, forskare på SLU

Olli Tahvonen, professor vid skogsvetenskapliga institutionen, Helsingfors universitet

25.Landsbygdsministern: "Skogsbruket är hållbart"

<https://www.dn.se/sverige/landsbygdsministern-skogsbruket-ar-hallbart/>

Publicerad 2021-03-06

Gestaltning: Landsbygdsministern blundar för att det moderna skogsbruket är ohållbart ur miljösynpunkt.

Källor:

Jennie Nilsson, Landsbygdsminister (S)

26.Gunnar Wetterberg: Här är tredje ståndpunkten i den svenska skogsdebatten

<https://www.dn.se/kultur/gunnar-wetterberg-har-ar-tredje-standpunkten-i-den-svenska-skogsdebatten/>

Publicerad 2021-03-17

Gestaltning: Reflekterande krönika om olika kopplingar mellan skog, industri, klimat och miljö.

Gestaltning: Många problem löses genom certifieringssystemet.

Gestaltning: Övriga länder i EU ligger efter Sverige i både mängd och skötsel av skog utifrån biologisk mångfald.

Citat: "Skogsindustrins fenomenala förmåga att ta vara på allting, ända ner till skitlukten, borde medvetet ställas i klimatpolitikens tjänst." Gunnar Wetterberg

Källor: Skribentens egna tankar.

27.Björn Wiman: Inte ens Zlatan klarar sig utan skogen

<https://www.dn.se/kultur/bjorn-wiman-inte-ens-zlatan-klarar-sig-utan-skogen/>

Publicerad 2021-03-20

Gestaltning: Kulturpolitisk krönika. Stor del jämförs svenska skogsbruket med Jair Bolsonaro's Amazonas.

Källor: Skribentens egna tankar.

28.Efter kritiken – förslag om skogsavverkning dras tillbaka

<https://www.dn.se/sverige/efter-kritiken-forslag-om-skogsavverkning-dras-tillbaka/>

Publicerad 2021-03-26

Gestaltning: Lobbying från miljörelse stoppade en avverkning.

Källor:

Göran Arnqvist, professor i zoöekologi vid Uppsala universitet

Anders Söderström, Akademiförvaltningens skogschef

RAPPORT

DN:s granskning av skogsindustrin: Vad innehåller den och vad saknas?

Producerad av
Näringslivets medieinstitut

Ansvarig utgivare
Mats Olin

www.naringslivets-medieinstitut.se